

El Punt 25/06/2007

L'ENTREVISTA

[Dionisio Pereira](#). HISTORIADOR

L'historiador Dionisio Pereira. Foto: T.S.

> Dionisio Pereira: «Em demanden per haver pouat en la repressió franquista»

Va publicar el nom de falangistes gallecs que diversos testimonis associaven amb assassinats en la Guerra Civil

-Quina és la vostra situació processal?

-«El 19 de juny vaig rebre una notificació de la jutgessa de primera instància d'A Estrada, a Pontevedra, que diu que l'audiència prèvia és el 18 de juliol. No sé si és un fet subliminar. El judici segurament serà passat l'estiu.»

-Quina valoració en feu, de l'admissió a tràmit d'aquesta demanda?

-«El fet que s'admeti una demanda contra un historiador que fa la seva feina d'investigació representa un menyspreu a la llibertat de creació científica. Tot això està permès per la llei d'enjudiciament del temps d'Aznar, que tendeix a igualar l'historiador amb el periodista sensacionalista. Situa l'investigador contemporani en el punt de mira judicial i en canvi ajuda a encobrir possibles repressors.»

-Qui l'ha demandat?

-«Familiars d'un antic cap de Falange, que va ser el darrer alcalde falangista de Cerdedo, a Pontevedra. Es basen en una frase d'un treball meu presentat en un congrés que l'identifica entre els falangistes que múltiples fonts orals associen amb set morts violentes. Si als historiadors no se'ns permet fer hipòtesis rigoroses sobre el passat, s'obre la porta a les versions revisionistes.»

-En què es basa la seva investigació?

-«Em basava en més de deu entrevistes orals contrastades. Lògicament no hi ha documents que parlin dels morts als marges de les carreteres, que a Galícia representen el 60% dels 8.000 afusellats pels franquistes. Totes les víctimes es van produir amb la impunitat més gran.»

-Quina serà la vostra línia de defensa?

-«Miraré d'esgotar totes les vies jurídiques perquè es desestimi la demanda. Jo entenc que no només hi ha en joc la meua feina d'historiador, sinó la dignitat mateixa de les víctimes del franquisme. Ara, no penso portar cap dels meus informants a judici, perquè són gent gran, molt vulnerable, i l'ètica de l'historiador comporta que es respectin les fonts.»

-Quines vies hi ha per aclarir aquestes morts?

-«A l'Estat la situació actual és un cul-de-sac. De moment no hi ha cap sistema previst per aclarir tota la repressió franquista. És com si no hagués existit. Si el meu judici sortís negativament, podria crear un precedent molt greu, i aquest tipus de repressió podria quedar definitivament enfosquida.»

-Que us acusin vol dir que està més protegit l'honor dels repressors que el de les víctimes?

-«El que no s'entén és que es faci un judici contra una persona sense antecedents com jo si abans la justícia no ha fet res per investigar els milers d'assassinats que hi va haver en la guerra i la postguerra. Crec que els polítics hi haurien de reflexionar.»

-Com el veieu, l'actual projecte de llei de la memòria històrica?

-«Hi ha coses preocupants. El projecte inicial tenia com a mecanismes d'impunitat molt clars els articles 7 i 25, que buscaven l'ocultació de la identitat dels repressors. I això ho denunciava la mateixa Amnistia Internacional. Ara falta veure com serà el projecte final. Però fa poc s'ha sabut que el govern espanyol prepara unes normes per restringir la publicitat dels jutges que van participar en els judicis sumaríssims.»

-Heu rebut suport internacional...

-«Sí, no només de gent de renom com ara Paul Preston, Josep Fontana i Àngel Viñas, sinó del 75% dels investigadors i historiadors de Galícia. Això m'ha emocionat molt. I crec que la reacció demostra l'alarma que aquest judici ha suscitat.»

-Com comparàrieu el vostre cas amb d'altres de Sud-àfrica, l'Argentina...

-«En la Transició, la falta d'un procés aclaridor de la veritat i l'equiparació del règim franquista amb dictadures com ara les de Hitler, Mussolini o el règim de l'apartheid va fer que no fos deslegitimat en multitud d'àmbits de l'Estat. I així ens ha anat.»

[TONI STRUBELL](#)